

Mikroregion Kozákov

Strategie rozvoje

2002

**Svazek obcí MR Kozákov se sídlem v Semilech
Husova 82, 513 01 Semily**

Obsah :

I. ÚVOD

- 1.1. historie, vývoj spolupráce
- 1.2. výchozí stav

II. SWOT ANALÝZA MIKROREGIONU KOZÁKOV

- 2.1. silné stránky
- 2.2. slabé stránky
- 2.3. rizika
- 2.4. šance

III. VÝSTUP SWOT ANALÝZY, náměty na opatření

- 3.1. záměr mikroregionu Kozákov
- 3.2. náměty pro stabilizaci a rozvoj území
- 3.3. témata pro podporu podnikání a zlepšení zaměstnanosti
- 3.4. témata projektů k realizaci v nejbližším období
- 3.5. témata pro dlouhodobější záměry
- 3.6. témata vhodná pro integraci v rámci MR
- 3.7. témata vhodná pro integraci do nadřazených struktur

IV. NÁVRH STRATEGIE ÚZEMNÍHO ROZVOJE NA 5-10 LET

- 4.1. zkvalitnění infrastruktury
- 4.2. informatika a navazující služby
- 4.3. technické zabezpečení území
- 4.4. podnikání a tradiční řemesla
- 4.5. podpora rozvoje CR
- 4.6. bydlení
- 4.7. vzdělávání a aktivity volného času
- 4.8. péče o životní prostředí
- 4.9. péče o lidský potenciál

V. EKONOMICKÉ PŘEDPOKLADY PRO UPLATNĚNÍ ŽÁDOSTÍ O DOTOVÁNÍ PROJEKTŮ

VI. VÝCHODISKA A RÁMCOVÁ TÉMATA PROJEKTŮ

VII. STRATEGICKÉ POSTUPY REALIZACE

VIII. PŘÍLOHY

Příloha č. 1: - výčet projektů uvažovaných k realizaci v nejbližším období
(a některé dlouhodobější záměry)

Příloha č. 2: - schematická mapa mikroregionů
- mapa MR Kozákov

I. ÚVOD

1.1. - Historie založení Mikroregionu Kozákov, vývoj spolupráce

V mikroregionu se sdružily tři subjekty - město Semily a dvě malé obce v sousedství, Chuchelna a Záhoří u Semil.

K založení mikroregionu došlo v situaci, kdy v okolním prostoru byla sdružení obcí již založena a na geografickém prostoru zbyl mikroregion v porovnání s okolními rozlohou menší, ale silný v počtu obyvatel, protože zahrnuje téměř desetitisícové okresní město Semily. Semily a Chuchelna byly již dříve sdruženy ve svazku obcí, které mají společný vodovod.

Spolupráce obcí a integrace záměrů je velmi žádoucí. V územním rozvoji je mnoho společných zájmů, které je mikroregion schopen řešit účinněji, než jednotlivá obec. Malé obce mají přirozenou spádovost do Semil za pracovními příležitostmi a službami. Spojení obcí do mikroregionu fakticky potvrzuje fungující vazby v území.

Pro perspektivní projekty mikroregionu je potřeba tvořivá iniciativa zdola.

Mikroregion Kozákov spolupracuje se svými sousedy, zejména s mikroregionem Pojizeří a Podhůří a je otevřený spolupráci s dalšími subjekty.

Ve specializovaném projektu dopravní obslužnosti / letní cyklobusy/ spolupracuje MR Kozákov s ostatními mikroregiony, ale také se Železným Brodem a s dalšími subjekty.

Vývoj práce na projektu mikroregionu:

Od prvotního startu projektů mikroregionů v roce 1999 nebyla deklarována struktura projektu mikroregionu jako rozvojové strategie s omezenými prioritami, proto je závěr projektu mikroregionu Kozákov uveden téměř ve všech složkách života venkova a obsahuje strukturu rozvojových témat v obecné rovině i v databázi plánovaných realizačních projektů.

Protože v poměrech ČR nejsou pro obce stabilizované poměry jak v právním prostředí, tak v ekonomickém, nelze odpovědně dlouhodobě plánovat rozvojové záměry, protože je naprostá nejistota finančních zdrojů a jejich dalšího vývoje.

Projekt byl strukturován tak, aby výstupy ze SWOT analýzy byly základem pro trendy dalšího rozvoje.

V rámci práce na projektu mikroregionu v roce 2000 byly do veřejné diskuse zapojeny členské obce mikroregionu prostřednictvím samospráv, občanských sdružení a aktivních podnikatelů, kteří na řešeném území podnikají a mají zájem o komunikaci ve prospěch rozvojových dokumentů. Prezentujeme některé zapojené podnikatelské subjekty:

Agát Chuchelna, KOVAP Chuchelna, Truhlářství Udatný, Zlatnictví Mikulovi, ZD Kozákov Záhoří, Kamenolom Smrčí- Tarmac LBC, AXL Semily, Hybler Semily, Acra Semily, KČT Semily, Sokol Chuchelna.

Od prvotního startu projektů mikroregionů v roce 1999 nebyla deklarována struktura projektu mikroregionu jako rozvojové strategie s omezenými prioritami, proto je závěr projektu mikroregionu Kozákov uveden téměř ve všech složkách života venkova.

Pod vlivem činnosti zahraničních konzultantů na území ČR se soustředil zájem na vypracování souhrnné strategie s jednou nosnou prioritou a třemi až čtyřmi podprojekty

pro potřeby administrativy předstrukturálního programu EU - Sapard. V ČR je pravděpodobné, že se požadavky a názory na podrobnosti strategií rozvoje mikroregionů mohou změnit v závislosti na administrativních nárocích jednotlivých programů.

Maximální důraz je kladen na soudržnost regionů, atmosféru spolupráce, vzájemné podpory a co největšího zapojení veřejnosti do dění v mikroregionu.

Současný trend vede k tvorbě menších projektů nebo k etapizaci projektů na menší části, které je možné plnit meziročně, ale je třeba mít na paměti, že to není trend, který používají strukturální fondy EU, kde se preferují větší projekty.

Projektová připravenost bude vždy výhodou.

Výstupy z projektu mikroregionu:

Z roku 1999:

Z vyhodnocení potenciálu krajiny a místních poměrů byla dána priorita rozvoji cestovního ruchu - cykloturistiky a zintenzivnění využívání vrchu Kozákova, zlepšení vybavenosti území pro rozvoj turistiky, včetně zkvalitnění infrastruktury a služeb, které by sloužily také obyvatelům a rozvoji malého podnikání.

Současný stav:

Teroristickými útoky se změnila bezpečnostní potřeba a postoje, sektor cestovního ruchu je tvrdě zasažen. Posílila se orientace na místní trh a místní situaci.

Z toho vyplývá, že důraz by měl směřovat na posilování místní ekonomiky. Podle průzkumů návštěvnosti v Českém ráji je typickým návštěvníkem rodina s dětmi ze středně příjmové soc. skupiny a z nižších příjmových skupin. Orientace podpory CR by se měla soustředit na domácí klientelu příslušného sektoru a zaměřit se především na nabídku programů a náplně volného času.

Předpokladem je dostatečná kupní síla obyvatel, proto je nesmírně důležité podporovat malé a střední podnikání, které má v území rozhodující význam.

Pro veřejnou správu na území MR je hlavním úkolem zajištění infrastruktury, vybavenosti území a dopravní dosažitelnosti a bezpečnosti.

MR Kozákov inicioval zpracování **studie Sportovně rekreační využití vrchu Kozákova**.

Na této studii se jasně profiloval základ místní akční skupiny – spolupracující subjekty:

Obec Chuchelna, město Semily, obec Záhoří, ZD Kozákov Záhoří, Sokol Chuchelna, KČT Semily.

Ve spolupráci s okolními MR Pojizeří a Podhůří byla pořízena Studie potenciálu využití biomasy na velmi rozsáhlém území. Je předpoklad, že se ZD Kozákov bude orientovat na produkci biomasy a v rámci plánovaných investic v oblasti vrcholu Kozákova by osada Komárov měla předpoklady k vybudování CZT na biomasu. Pak by bylo vhodné, aby se do produkce biomasy zapojily i další zemědělské podniky v okolí. Toto téma by pomohlo řešit zaměstnanost a udržitelnost v místním zemědělství.

2.1. Výchozí stav

V mikroregionu Kozákov jsou sdruženy 3 obce: Chuchelna (901 obyvatel), Semily (9 156 obyvatel), Záhोří (485 obyvatel).

V mikroregionu žije celkem 10 542 obyvatel na území o rozloze 3 753 ha. Mikroregion se rozkládá v Podkrkonoší na území města Semil a v okolí okresního města Semil. Krajina je v nadmořské výšce 340 až 744 m.n.m., je kopcovitá, s údolími řek Jizery a Olešky a Chuchelského potoka.

Území mikroregionu má nejdůležitější dopravní spojení po silnici na Prahu vyhovující až od města Turnova, přibližně 13 km od hranice mikroregionu. Silniční síť mezi Turnovem a mikroregionem a uvnitř mikroregionu je nevyhovující. Mikroregionem prochází železniční trať č. 030 Liberec - Stará Paka a dotýká se ho trať č. 036 Železný Brod – Tanvald.

V území je vysoký podíl zalesnění, zemědělská půda má nízkou bonitu, v území jsou kvalitní zdroje pitné vody, je tu významná těžba kameniva. Tradiční průmyslová výroba se restrukturalizuje, významný podíl podnikatelských subjektů je soustředěn do malého podnikání. V území je řada malých firem, které jsou schopné prosperity v období celkové hospodářské recese. Zemědělství hospodáří na málo úrodných půdách v podhorských podmínkách a v chladnějším klimatu v ekonomicky neudržitelných poměrech. Zemědělské firmy, které nejsou v propadu, vnitřně dotují svou zemědělskou činnost rozmanitým nezemědělským ziskovým podnikáním. V sektoru zemědělství je 25,4% pracovních míst, průmysl poskytuje 60% pracovních míst, služby 10% prac. míst, stavebnictví 4,6% prac. míst, mzdy jsou výrazně pod republikovým průměrem, v území je malá kupní síla obyvatel.

Daňová výtěžnost obcí je v průměru na hladině 4.600,-- Kč na 1 obyvatele, nejnižší je v Záhोří v úrovni 3 571 Kč/1 obyv. a nejvyšší v Semilech v úrovni 5 157,-- Kč / 1 obyv..

Předpokládají se další úbytky pracovních míst v zemědělství a ve velkých průmyslových firmách. Uplatnění mladých lidí je ztíženo.

V demografické struktuře je jasně vidět, že populace stárne, ale je v obcích stabilizovaná, jen v Semilech je výrazný pokles počtu dětí. Trvá vysoká vyjíždka do zaměstnání.

Bytový fond v Semilech je městská zástavba s významným podílem nájemních domů a to v sídlištích, v ostatních obcích převažuje v rodinných domech a zemědělských usedlostech. V mikroregionu je mimořádně vysoké zastoupení rekreačních objektů typu rekreační domky, nikoliv chaty v chatařských osadách. V Semilech jsou velké zahrádkářské kolonie s chatkami. Většinou nejsou volné byty, trh s byty není funkční, byty pro mladé lidi jsou převážně nedostupné.

Semily byly okresní městem a mají soustředěnou občanskou vybavenost, samozřejmě nad rámec MR se projevuje spádovost. Supermarkety přivádějí množství návštěvníků. Chuchelna a Záhोří mají nízkou občanskou vybavenost, malý podíl obecních bytů, významné nedostatky v infrastruktuře. Ve všech obcích funguje výrazná spolková činnost a provozují se sporty. Golfové hřiště a závěsné létání z Kozákova mají nadregionální význam.

Životní prostředí je mimořádně čisté, krajina malebná, členitá, lesnatá, s atraktivitami historických, kulturních zajímavostí a s využitelností pro zimní i letní sporty, turistiku a rekreaci.

Z hlediska výskytu kriminality, je území mikroregionu a jeho okolí bezpečné.

Na pracovních jednáních sdružení obcí mikroregionu byly přijaty priority pro projekt mikroregionu v souladu s programem obnovy venkova ČR, s tím, že se soustředí především na priority, které jsou v kompetenci obcí a gesci MMR ČR: obnova a rozvoj venkovských sídel, ochrana a uchování venkovského rázu, rozvoj venkovské infrastruktury, rozvoj

nezemědělských výroby, venkovské turistiky, spolkových činností a zlepšování přípravy na povolání a rekvalifikace, resp. tvořit živnou půdu pro vznik pracovních míst a jejich udržení.

K uvedeným prioritám se připojují ochrana ŽP a krajiny. Nevylučuje se spolupráce s podnikatelskými subjekty včetně zemědělství.

II. SWOT ANALÝZA

2.1. Silné stránky

- krátká vzdálenost na kvalitnější silniční napojení do hlavního města Prahy
- poloha na železničních tratích je dopravní výhodou
- významné ložisko tavného čediče, velmi rozsáhlé, s dlouhodobou perspektivou, výskyt olivínů
- větší průmyslový potenciál je v Semilech, podnikatelsky aktivní malé firmy a živnostníci jsou ve všech obcích MR a mají velmi rozmanitou náplň produkce
- více stabilizovaných firem, které se podnikatelsky rozvíjejí a jsou schopné prosperovat v období ekonomické recese
- fungující firmy, založené na řemeslné dovednosti
- rozmanitost profesí občanů obcí mikroregionu
- zájem obcí systematicky vytvářet příznivé podmínky pro podnikání v obci a stabilizaci obyvatelstva
- v místě je tradice domácí práce pro větší firmy
- pracovní vazby na prosperující sklářský obor na Železnobrodsku a Jablonecku jsou aktivní
- udržela se tradice lidových řemesel - pletení košů, vázání košťat
- supermarkety v Semilech oživily a posílily jednodenní návštěvnost města
- silná vazba obyvatel na trvalé bydliště, majetkové vazby znamenají větší stabilizaci obyvatelstva
- převažuje bydlení v rodinných domech, to znamená vyšší prostorový komfort, včetně možnosti využití pozemků, převaha bydlení v RD znamená lépe ošetřovaný prostor bez nešvarů z koncentrace bydlení v nájemních bytech
- levnější stavební pozemky než ve větších městech a jsou dostupnější ve větších výměřích
- na území MR jsou kvalitní rezidenční polohy pro bydlení
- zájem obcí podporovat výstavbu bytů, v Semilech je dostatečný počet bytů ve vlastnictví města
- vysoký podíl rekreačních objektů funguje také jako možná rezerva bytového fondu pro návrat trvalého bydlení nebo rozšíření ubytovacích kapacit pro cestovní ruch
- území MR se považuje za oblast, která patří do Českého ráje
- turisticky známé cíle: Kozákov s rozhlednou, Zlatá stezka Českého ráje a Riegrova stezka, přírodní rezervace Údolí Jizery, přírodní památky Galerie a Chuchelna na území MR. V těsném sousedství je Votrubečův lom a mineralogická expozice v osadě Kozákov v Radostné p/Kozákovem, archeologicky zajímavé lokality na Hamštejnském hřebeni. V blízkosti Semil jsou Bozkovské jeskyně

- členité území krajiny je přitažlivé pro turistiku zejména v letním období. Krajina je malebná střídáním struktur - kopce a údolí s malými vodními toky, pole - louky – lesy. Dominantní je hluboké údolí řeky Jizery, které přechází v kaňon mezi městem Semily a Podspálovem, protiváhou je Ještědskokozákovský hřbet s nejvyšším vrcholem Kozákovem.
- soustředěná a rozptýlená zástavba, podíl tradičních staveb ve stylu podkrkonošské chalupy,
- střídání ročních období se sněhovou zimou a teplým obdobím v létě umožňuje rozvoj letní a zimní turistické sezóny
- krajina je velmi vhodná pro sportovně turistické využití, zejména pro pěší turistiku, cykloturistiku a lyžování a má síť značených turistických tras a cyklotrasy
- v MR je vybavenost pro lyžování, lyžařské vleky a lyžařský běžecký areál s upravovanými stopami
- v krajině jsou lokality s atraktivními výhledy, na Kozákově je rozhledna
- rozptýl staveb ve volné krajině zvyšuje atraktivnost krajiny pro cestovní ruch
- speciální zajímavosti cest. ruchu – museum v Semilech,, 3 galerie v Semilech, galerie prof. Hrachy v Záhoří, lidová architektura v celém MR a secesní architektura v Semilech, sakrální plastiky,
- silné kulturní tradice, historické kulturní památky
- v místě se udržuje zřetelně odlišné nářečí
- systém kabelové televize v Semilech a v Chuchelně umožňuje využití pro nové informační technologie a vzdělávání
- waldorfské školství je pro mladé rodiny přitažlivé a znamená důvod k přistěhování do Semil, i z tohoto důvodu si zaslouží pozornost, publicitu a podporu v dalším rozvoji
- téměř 1/4 území mikroregionu tvoří lesy
- velmi dobrá kvalita životního prostředí, území patří k nejčistějším v ČR
- likvidace komunálních odpadů je uspokojivě vyřešena, z území MR je blízko na úložiště s dlouhodobým výhledem ukládání odpadů
- nízká kriminalita v území mikroregionu i v okolí, území se považuje za bezpečné včetně území města Semil
- opakované kulturní akce, čilá spolková činnost a společenský život na obcích, pořádají se opakované akce a soutěže, které přispívají k propagaci obcí
- pěstování partnerských vztahů s družebními obcemi a městy v ČR a v zahraničí

2.2. Slabé stránky

- zanedbaná silniční síť II. a III. tř. a kopcovitý terén ztěžují dopravní dostupnost po silnicích a odrazují lepší klientelu
- stagnující dopravní obslužnost a snížená dopravní dostupnost, ale potřeba dopravy za občanskou vybaveností, úřady a službami trvá
- místy nevýhodný členitý terén pro dopravní stavby, náprava nevyhovující silniční sítě je nákladná
- náročná obnova místních komunikací
- právně neujasněné vztahy k obslužným cestám v krajině ztěžují užívání a obnovu komunikací
- obce nemají možnosti více profitovat z nerostného bohatství v místě
- neobdělávané pozemky zplahují a zaplevelují krajinu, trvale se mění skladba rostlin
- v mikroregionu je převážně nízká bonita zemědělské půdy, přesto jsou nejlepší lokality silně chráněny
- polohy v údolích, zejména v Semilech a v části Chuchelny trpí inverzemi , nízká oblačnost a mlhy se vyskytují často v sedle Kozákova v osadách Bačov a Lhota
- rozptýl staveb ve volné krajině je nevýhodou při zajišťování obslužnosti a dosažitelnosti (lékař, požárníci a pod.) a při budování a údržbě infrastruktury – komunikace a vodovod (finanční náročnost)
- nižší úroveň občanské vybavenosti v malých obcích - musí se vyjíždět za úřady, lékaři, lékárnou, do škol, za službami a pod. převážně do Semil a Železného Brodu
- nemalá část kupní síly obyvatel se realizuje v supermarketech a obchodech ve velkých městech, občané bez auta mají omezenější přístup k takové nabídce nákupu, avšak tato konkurence postihuje malé obchody úbytkem zákazníků
- nedostatky v infrastruktuře, v Chuchelně je potřeba rekonstrukce sekundárního vedení el. energie, postupné rekonstrukce vodovodu a úprav zdrojů vody jsou potřeba všude, kanalizace a čištění odpadních vod není v malých obcích a částečně v Semilech , je zájem zlepšit inforamtu. Území je neúplně vykryté signálem pro mobilní telefony a příjem TV signálu.
- opakované výpadky v dodávce el. energie způsobují škody podnikatelům

- lokální vytápění hnědým uhlím znečišťuje ovzduší, v obcích, kde se provádí nebo je provedena plynofikace mají občané volbu, ale uhlí je levnější a chystá se další zdražení plynu, pak se uhlí asi udrží
- chybí moderní, výkonná technika pro zimní údržbu komunikací
- nejsou připravené vhodné volné plochy pro podnikání, zejména průmyslového charakteru pro výstavbu areálu na zelené louce
- nedosažitelnost přijatelných úvěrů na malé částky pro podnikání, chybí zdroje startovacího kapitálu
- certifikace výrobků nepřiměřeně zatěžuje podnikatele
- neúčinná podpora malého a středního podnikání trvá
- demotivující vnější podmínky, trh bez ochrany domácích producentů
- členění území mimo spádové město do příliš malých obcí
- nevýhoda malého okruhu zákazníků, příliš malý sektor trhu
- nedostatek volných bytů, nefunguje trh s byty
- nedostatek ubytovacích kapacit pro cestovní ruch
- nedostatek rozmanité nabídky stravování a nevyhovující kvalita těchto služeb
- dosavadní způsoby zprostředkování práce podnikatele neuspokojují
- sociální politika státu zbavuje uchazeče o práci chuti pracovat, disproporce minimální mzdy a životního minima vede ke zvýšenému zájmu o sociální dávky
- na trhu práce chybí kvalitně vyučení, přiměřeně lépe vzdělaní řemeslníci s motivací pro pracovní nasazení a dobré pracovní výsledky. Úroveň absolventů škol je podnikateli hodnocena velmi nízko, absolventi jsou pro praxi nepoužitelní, potřebují další vzdělávání a přitom nemají správnou motivaci pro práci.
- prohlubuje se nejistota pracovních míst u větších zaměstnavatelů, trvá odliv zaměstnanců z velkých průmyslových firem
- v místě konkrétní obce se nesladí poptávka a nabídka pracovních sil a míst
- nízké mzdy jsou pochybnou konkurenční výhodou, znamenají také **malou kupní sílu** = odliv „mozků“
- hrozící zánik pracovních míst v zemědělství
- u schopných firem s novými technologiemi přichází zpravidla úbytek pracovních míst

- administrativní náročnost povolovacích procesů pro stavbu a podnikání. Nepřehlednost kompetencí úřadů a dlouhá doba úředních jednání, to vše odrazuje investory
- obce marně volají po přesměrování toku daní z provozoven na území obce. Plátce platí daň podle sídla firmy a ne podle sídla provozovny. Provozovna nevrací daně do místa, které svým podnikáním zatěžuje a kde čerpá výhody prostoru a infrastruktury. Nově schválené přerozdělování daní „na hlavu“ nemotivuje k dalším aktivitám.
- nepořádek ve vlastnických a užívatelských právech k pozemkům (katastr. úřady) je potřeba napravit, včetně řádné evidence vyznačení pozemku, parcel v území
- střední školství v omezené nabídce, chybí vysoké školy v krátké dojížděkové vzdálenosti
- omezený přístup ke kultuře
- slabá legislativa, policie a soudnictví nenutí občany dodržovat občanské normy soužití

2. 3. Rizika

- nedostatek a nepřipravenost rozvojových ploch pro podnikání neumožní rozvoj místních podnikatelů ani příchod nových investorů
- silniční síť nebyla vybudována pro velkoobjemovou přepravu a urychleně se ničí jak zatížením, tak frekvencí dopravy
- silně frekventované úseky s těžkou dopravou, ale také tam, kde je vysoká frekvence osobních aut, dochází ke kolizím s pohybem občanů i turistů, pěších i na jízdnicích kolech - nikde nejsou mimo obce, ale často ani v obcích chodníky, stezky pro cyklisty, chybí odstavné zálivy pro auta a dostatečná kapacita pro dopravu v klidu – parkování aut
- riziko spočívající v dlouhodobé rozsáhlé povrchové těžbě kamene v několika rozsáhlých lomech na území MR – ohrožení zdrojů vody, znečištění ŽP, škody na silnicích a stavbách, zatížení hlukem
- zplanělé plochy neobdělávané zemědělské půdy mění skladbu rostlin
- svažité území se splachy půdy, při extrémním počasí hrozí sesuvy půdy
- špatný stav silnic II. a III. tř. odrazuje kvalitní zákazníky popř. partnery v podnikání
- přívalové vody na potocích by potřebovaly zpomalení malými přehradami (stupni) nebo jiné zpomalení vody (retenční nádrže)
- povodňové ohrožení se vyskytuje zejména v Semilech a Záhoří, v extrémních případech výkyvů počasí se objeví i v Chuchelně
- obtížná zaměstnatelnost málo kvalifikovaných dělníků, kteří jsou v případě ztráty zaměstnání obtížně rekvalifikovatelní
- pasivita části občanů
- vysoká vyjížděka za zaměstnáním
- dlouhotrvající pokles v tradiční textilní výrobě
- obtížná ekonomická situace v sektoru zemědělství
 - úpadek zemědělství, ekonomická neudržitelnost rentability

- zadlužení části veřejných rozpočtů
- malý objem veřejných rozpočtů, který nedovolí rozsáhlejší úvěrování
- ztížené uplatnění mladých lidí, disproporce ve vzdělání a požadavcích praxe, nedostatek poptávky po prac. síle v místě
- nepříznivá prognóza demografického potenciálu území, která může očekávat největší přírůstky obyvatel migrací
- největší riziko je v lidském potenciálu
 - pracovní síla nepřipravená pro potřeby praxe
 - stěžejní je hmotná produkce, realizovaná na trhu, to vyžaduje schopnost odvést perfektní práci na moderních technologiích a mít schopnost vlastní produkci prodat
 - totální nedostatek progresivně připravených dělnických profesí, vyšší řemeslná úroveň chybí
- podíl domů užívaných jen k rekreaci je vysoký, není přínosem pro místní správu
- většinou nejsou na trhu volné byty a trh bytů nefunguje, trvá nedostupnost bytů pro mladé lidi, chybí mobilita pracovních sil
- zdravotní zatížení v inverzních polohách
- zdroje pitné vody v MR jsou povrchové a to je méně spolehlivé a zranitelnější, než vydatné hlubinné zdroje vody

rizika plynoucí převážně z vyšších struktur než je mikroregion

- dosavadní konstrukce změn není porovnatelná se systémem regionálních vlád a výkonu správy území v EU
- uplatňují se direktivní zásahy do přirozených vztahů v území
- méně kvalitní obsazení úřadů a větší rozptýl úřadoven a zvýšení dojížděk do úřadů zhoršuje dostupnost úřadů a kvalitu a rychlost rozhodování o úředních záležitostech občanů nebo investorů, není předpoklad, že by v krátké době komunikaci vyřešily počítačové technologie
- není vyřešena úvěrová podpora pro čerpání předstrukturálních fondů EU v ekonomicky zvýhodněné výši a finanční toky dotací nejsou přijatelné pro praxi
- nejistota v přerozdělování finančních zdrojů v regionech (úroveň NUTS II je bez vytvoření samosprávného zastoupení)
- ubíjení iniciativy lidí nestabilitou vnějšího právního rámce a nevhodnou politikou
- špatně fungující oblasti v kompetenci státu - st. dopravní síť, školství, jednotný státní informační systém, soudy, katastr. nemovitostí
- oslabování zdrojů financování
- zpomalení ekonomiky
- posun pod hranice ekonomické udržitelnosti

2.4. Šance

- připravit rozvojovou strategii mikroregionu cílenou na více oblastí a využít pro aktuální nabídku podpory
- vytvořit realizační složku – aparát pro záměry a projekty MR Kozákov
- vytvořit marketingový vzorec publicity Semil a mikroregionu a strategii šíření informací
- rozvíjet informatiku, infocentrum s připojením na internet, propojení členských obcí mikroregionu, přístup veřejnosti k aktuálním informacím, vzdělání dětí a občanů v oblasti informačních technologií, tam, kde je zavedena kabelová TV je možnost využít kabelovou televizi pro osvětové a vzdělávací programy, rozšiřovat publicitu území a podnikatelských možností v mikroregionu
- připravovat aktuální databáze pro výkon samospráv
- poptávka po kvalifikovaných pracovnících střední úrovně - tesaři, truhláři, ale také méně kvalifikovaných silách - např. ošetřovatelé hospodář. zvířat v zemědělství
- změna ve výchově mladé generace, vzdělání efektivně směřované k využití v praxi. Pěstování odpovědnosti a samostatnosti mládeže (kluby volného času a tak podobně)
- rozvíjet možnosti waldorfského školství
- změna postojů k podnikatelům, nejdůležitější je ten, kdo tvoří pracovní místa a příjem v oblasti daní
- hledat možnosti, jak více získat z těžebních aktivit na místních nerostných ložiscích
- obce mohou vytipovat a připravit vhodné pozemky pro rozvoj malého a středního podnikání „na zelené louce“. Přípravu lokalit je dobré dovést do úrovně hotových změn územního plánu, aby investoři nebyli blokováni administrativou.
- pro podporu podnikání mohou obce v malém rozsahu poskytnout bezúročné půjčky, vhodná je tvorba fondu podnikání, posílení finančních zdrojů v místě
- někteří podnikatelé by uvítali větší rozsah vstřícnosti obcí
- rozvíjet infrastrukturu a vybavenost obce
- rozvíjet systematickou péči o zeleň v obci, obnovení tradičních cest ve volné krajině a zlepšení prostupnosti krajiny včetně úprav pro ekologická zlepšení.
- péče o ekologickou stabilitu krajiny
- možnosti využívat energetický potenciál řeky Jizery
- prověřit možnosti pěstování a využívání biomasy
- některé zemědělské firmy mají zájem na změnách technologie nebo zemědělské produkce (přechod k volnému ustájení jalovic, na chov masného skotu a změnit orientaci také na nezemědělské výroby a služby)
- možnost dalšího zalesňování
- tvorba integrovaných projektů v oblasti cest. ruchu
- v intenzivnějším využití krajiny pro cestovní ruch
- využít potenciál území pro příliv bohatší klientely
- možnost rozšířit síť značených turistických tras v atraktivní krajině v přijatelném rozsahu
- v rizikových úsecích silniční dopravy řešit pohyb občanů i turistů po souběžných chodnicích a stezkách pro zvýšení bezpečnosti
- pro větší pohodu při pohybu v krajině i po silnicích vytipovat klidové odstavné plochy popř. se základním vybavením lavičkou, jednoduchým stolem, košem na odpadky, popř. jednoduchou infotabulí - zlepšit vybavenost území pro CR
- také trasy pohybu návštěvníků vybavit dostatečným množstvím odpadkových košů

- rozšířit informativní značení v terénu o upozornění na místní atraktivitu
- systematicky kultivovat okolí frekventovaných tras, včetně péče o zeleň
- zajistit systematickosti značení, včetně navigace na státní silniční síti, zdokonalit silniční značení pro snadné vyhledání obce
- rozšiřování nabídky sportovního vyžití „pod širým nebem“
- opakované sportovní a kulturní akce rozšiřovat, protože přitahují hosty a návštěvníky

III. VÝSTUP SWOT ANALÝZY

3.1. Záměr mikroregionu:

- ⇒ stabilizace a rozvoj území
- ⇒ všestranné zkvalitňování prostoru, spolupráce a vazeb v mikroregionu
- ⇒ posilování sounáležitosti obcí v mikroregionu
- ⇒ rozvíjení spolupráce obcí a obyvatel ke společnému řešení obdobných otázek, zejména těch, které mají širší dosah
- ⇒ integrace struktur i území ke vzájemné výhodnosti činností a efektu propojení

3.2. Návrhy pro stabilizaci a rozvoj:

- ⇒ rozvoj informatiky, propagace, databáze informací
- ⇒ další dostavba a rozvoj infrastruktury
- ⇒ podpora podnikání
- ⇒ zlepšení propagace místních drobných podnikatelů
- ⇒ rozvíjení možností cestovního ruchu
- ⇒ podpora obnovy řemesel včetně rekvalifikací přímo u podnikatelů
- ⇒ rozvíjení možnosti vzdělávání v místě
- ⇒ podpora výstavby bytů
- ⇒ rozvíjet možnosti využívání volného času v zájmových činnostech, zejména pro mladé lidi

3.3. Téma pro podporu podnikání a zlepšení zaměstnanosti:

- ⇒ rozvíjet informatiku, zajistit přístup k aktuálním informacím
- ⇒ podpora propagace místních a regionálních podnikatelů
- ⇒ zadávání veř. zakázek místním podnikatelům s ohledem na předmět plnění
- ⇒ pracovní místa při realizaci obecních projektů
- ⇒ obce mohou v malém rozsahu poskytovat podnikatelům bezúročné půjčky, vytvořit fond podnikání
- ⇒ obce mohou připravit administrativně rozvojové plochy pro podnikání

- ⇒ propagovat a rozšiřovat navýšení sezónní ubytovací kapacity k rozšíření nabídky na volném trhu
- ⇒ rozvojem infrastruktury a vybavenosti obcí vznikne příznivější prostředí také pro podnikání a rozvoj cest. ruchu
- ⇒ realizací projektů na lepší prostupnost krajiny a úpravy příhodné pro turisty se vytvoří příznivější stav pro rozvoj turistiky
- ⇒ rozšiřováním a zkvalitňováním sportovišť se rozšíří nabídka pro využití volného času nejen pro obnovu sil a rekreaci místních obyvatel, ale také turistů
- ⇒ rozvíjení tradic společenských, zájmových a kulturních akcí zvyšuje atraktivnost obcí, přitahuje návštěvníky a zvyšuje propagaci
- ⇒ umožnit zvýhodnění sponzorství v regionu

3.4. Témata projektů k realizaci v nejbližším období:

- ⇒ projekt finančního řízení
- ⇒ rozvoj informatiky a propagace
- ⇒ rozvoj místních komunikací a cestní sítě včetně cest ve volné krajině a ekologických zlepšení
- ⇒ rozvoj infrastruktury a vybavenosti obcí
- ⇒ podpora podnikání
- ⇒ oživení a rozvoj cest. ruchu a propagace
- ⇒ úpravy vodních poměrů v krajině
- ⇒ péče o krajinu, zlepšení ekologické stability

3.5. Témata pro dlouhodobější záměry:

- ⇒ rozvoj informatiky
- ⇒ podpora podnikání
- ⇒ péče o zkvalitnění obcí, celkový vzhled a vybavenost
- ⇒ postupně budovat vybavenost území pro podporu CR v krajině a sezónní nabídku služeb pro CR (občerstvení, zahradní restaurace, úschovny jízdních kol, odstavná stání u atraktivit v krajině, ubytovací kapacity)
- ⇒ péče o společenský rozvoj, podpora profesních, zájmových a společenských sdružení, propojování aktivit a společenských akcí
- ⇒ péče o zajištění ekologické stability krajiny, nápravná opatření proti splachům půdy, povodňovým ohrožením, erozi půdy k udržení přijatelného vztahu mezi zastavěným územím a volnou krajinou
- ⇒ vyhledávání a tvorba možností dalšího vzdělávání v místě
- ⇒ podpora výstavby bytů podle potřeb v sídlech

3.6. Témata vhodná pro integraci v rámci mikroregionu:

- ⇒ rozvoj informatiky a informačních databází
- ⇒ tvorba společné strategie stabilizace a rozvoje území

- ⇒ zlepšení propojení obcí cestami a trasami vhodnými i pro cest. ruch
- ⇒ podpora podnikání
- ⇒ rozvoj cestovního ruchu
- ⇒ podpora údržby krajiny
- ⇒ rozvoj spolupráce, posilování sounáležitosti obcí a obyvatel, pěstování vzájemnosti a prospěšnosti spolupráce
- ⇒ rozvoj společenských a sociálních kontaktů
- ⇒ vzdělávání a prohlubování dovedností, výměna zkušeností

3.7. Témata vhodná pro integraci do nadřazených struktur:

- ⇒ propojení informačních jednotek do globálních sítí
- ⇒ rozvoj informačních a poradenských služeb pro rozvoj území, podnikání a zajištění ekonomické existence mikroregionu v únosných proporcích
- ⇒ vyhledávání a tvorba finančních projektů pro realizaci stabilizačních rozvojových námětů
- ⇒ spolupráce mikroregionu s jinými mikroregiony a nadřazenými celky, včetně využití politických a samosprávných struktur
- ⇒ spolupráce se státní správou
- ⇒ ujasnit vlastnické a uživatelské vztahy k půdě tam, kde nejsou jednoznačně vyřešeny
- ⇒ tlak na změny vzdělávacích systémů, změny toku daní z příjmů do místa jejich vzniku, změny v sociální politice, v systému zdravotnictví, zajištění rychlosti a účinnosti soudů
- ⇒ tlak na zrychlení harmonizace s Evrop. unií, aby se otevřely předstrukturální fondy EU a později strukturální fondy k podpoře stabilizace a rozvoje území usnadnit přístup k informacím, usnadnit procesy certifikace výrobků a firem
- ⇒ vyhledávání účelného systému přístupu k dotacím ze státního rozpočtu a z rozpočtu Libereckého kraje, objektivizace přístupu k finančním zdrojům
- ⇒ tlak na zkvalitnění státní dopravní sítě a dopravní obslužnosti
- ⇒ rozšíření sítě komunikací
- ⇒ propojení a rozšíření cyklotras
- ⇒ propojení a rozšíření turistických tras
- ⇒ rozvoj kontaktů a propojování zájmů, vyhledávání možností k zapojení malých firem do subdodavatelských řetězců silných výrobců a obchodníků
- ⇒ rozvíjet účinný systém zprostředkování práce
- ⇒ uplatňování komunikace o stěžejních problémech vnějšího právního rámce dle aktuální situace

v současné době například:

- ⇒ daně z příjmů patří převážně tam, kde vznikly
- ⇒ změny daň. systému jsou převážně v neprospěch rozpočtu obce
- ⇒ menší míru přerozdělování daní, vyšší přísun do obcí
- ⇒ zkvalitnění infrastruktury a funkcí, za které nese odpovědnost stát a kraj
- ⇒ školství, absolventi musí být schopní uplatnění v praxi
- ⇒ zvýhodnit sponzorství v regionu
- ⇒ ujasnit kompetence a objektivní toky financí z úrovně kraje do obcí

IV. NÁVRH STRATEGIE ÚZEMNÍHO ROZVOJE NA OBDOBÍ 5 AŽ 10 LET :

4.1. - Zkvalitňování infrastruktury včetně dopravních staveb a umístování investic

a - Doprava

Obnova a rozšíření dopravních vazeb

- zlepšení dopravní dostupnosti, cílem je max. 10 minutová dojížděková vzdálenost na kapacitní dálkové trasy I.tř., popř. dálnice
- vytvářet kvalifikované podněty pro nadřazené struktury dopravy , území nutně potřebuje kapacitní a rychlé připojení na hlavní silniční tahy a do sídla Libereckého a Královéhradeckého kraje a je žádoucí, aby železnice byla funkční jako moderní dopravní systém.
- budování komplexní sítě místních komunikací, cyklotras a cyklostezek
- doprava v klidu, odstavné zálivy u vyhlídek, infrastruktura - vybavenost pro CR apod.
- logistické řízení dopravy - pasportizace využití MK a silnic v aktuálním stavu na digitálních nosičích = databáze
- regulace pohybu vozidel podle stavebního provedení silnic - návrhy investic
- systémové vytěsňování těžké tranzitní dopravy na silnice I.tř. a dálnice a lokalizace odstavných ploch pro tranzitující přepravu pokud možno mimo soustředěnou zástavbu a sídla - obytné čtvrti
- dopravní obslužnost prostředky hromadné dopravy
- dopravní dostupnost včetně frekvenční / v požadovaném čase / do sídel s občanskou vybaveností , službami a obchodními centry.

b - Inženýrské sítě

- Zabezpečení a ochrana zdrojů vody
- Kanalizace a čistírny odp. vod
- Zajištění dodávky el. energie, záložní zdroje a sítě
- Bezpečnost plynovodů

c - Dodávky tepla

- vyhledávání úspor energií
- využívání obnovitelných zdrojů energie
- nejlepší energie je ta, kterou nepotřebujeme – umíme ji uspořit, rozvoj technologií pro nízkoenergetické stavby a technologie

d - Cílená příprava území pro investory a procesy umisťující investice

- prioritou je cíleně vytvářet konkurenční výhodu
- vznik pracovních míst a udržení zaměstnanosti obyvatel je prioritou
- připravené nabídky pro rychlou realizaci investic se musí stát samozřejmostí
- odstraňování překážek v administrativě a službách musí směřovat k rychlé a komfortní přípravě investic
- územní plány a dokumentace s administrativně připravenými lokalitami pro investice, včetně podnikatelských musí umožňovat pružné změny
- veřejná správa využívá marketing investic pro jejich alokaci
- posílení koupěschopnosti místních obyvatel je vedlejším produktem správné alokační politiky produkčních investic
- iniciování a vytváření oborových a mezioborových partnerských organizací včetně neformálních sdružení pro propojení činností a posilování zájmů prosperity je pro zkvalitnění efektů nezbytností

4.2. - Informatika a navazující služby

a - vzdělávání

- dostupnost vzdělávání včetně přijatelné finanční a časové dostupnosti
- rozvíjet systémy celoživotního vzdělávání
- škola obnovy venkova
- počítačové minimum
- jazykové minimum
- rekvalifikace
- ekologie a přírodě a ŽP přátelské technologie
- zdravý životní styl
- etika

b – informační sítě a databáze

- spolehlivý podklad pro kvalifikované rozhodování - aktuální info databáze
- realizace rozsáhlé místní informační sítě podpoří pružnost všech napojených sektorů a zlepší i podmínky pro podnikání

c - praktická školení

- nácvik aktuálních dovedností
- zájmové činnosti pro volný čas
- cílené profesní procvičování

d - asistenční služby pro rozvoj území

- motivace lidských zdrojů
- vyhledávání rozvojových projektů, podpora přijatelných investic,
- vyhledávání aktivit výhodných pro více partnerů

- vyhledávání vnějších zdrojů nutných pro rozvoj lokality
 - zprostředkování součinnosti aktivit v území k realizaci prospěšných záměrů při respektování a zachování kvality prostředí
- e - společenské a kulturní akce k posilování soudržnosti obcí a mikroregionu
- budování jednotné prezentace mikroregionu při respektování specifik obcí, pěstování kultivovaného vzhledu obcí a krajiny, pěstování dobrého jména a pozitivních referencí
 - respektování tradic, upevňování nových kulturních a společenských potřeb

4.3. - Technické zabezpečení území

- řízení a organizace obsluhy území a zařízení - územní technická správa, služby pro funkce obce
- ekologizace odpadového hospodářství
- obecní strážní služby
- veřejně prospěšné práce
- bezpečnost území včetně bezpečné struktury a vazeb
- provázané záchranné systémy, časová dostupnost pro požární a záchranářskou techniku
- v okolí těžebních lokalit regulovat zátěž ŽP na únosnou míru / poruchy přírodního prostředí, zatížení otřesy, hlukem, prašností, frekvencí a tonáží přepravy /.
- Při revitalizaci ploch po ukončení těžby ve volné krajině preferovat rekreační a sportovní využití lokality nebo návrat do kvalit dané původní přírodní lokality.

4.4. - Podnikání a tradiční řemesla

Jsou mimo přímý vliv obcí a rozhodující faktory, které ovlivňují tuto životně důležitou oblast, jsou obcemi neovlivnitelné.

Jednoznačnou vizitkou je snadnost přístupu ke startovacímu kapitálu, k vybaveným podnikatelským lokalitám s kvalitním a rychlým připojením na vnější struktury, zdroje kvalifikované a levné pracovní síly v místě firmy a rychlost administrativního založení nové firmy.

- Tradiční dřevovýroba, kovovýroba a řemesla žijí svým životem, napomáhat udržení výroby, resp. rozšíření a uplatnění produktů.
- Nejproduktivnější jsou malé firmy a jejich menší rozsah odpovídá umístěvacím možnostem zdejší krajiny.
- Systematicky zlepšovat propagaci malých firem a jejich produktů a to i na území MR
- Využívat marketingové služby a informace

- Napomáhat vyhledávání zapojení produkce do silných firemních toků při zachování výhodnosti spolupráce

Lidský potenciál v podnikání :

- Podporovat a nechat podnikat schopné lidi tak, aby táhli zvyšování prosperity a podněcovali méně schopné, aby se zlepšili.
- Kvalitní lidský potenciál je slabé místo podnikání a je to věc nás všech, protože tu silně působí společenské klima.
- Podporovat pružnost v rekvalifikacích a celoživotním vzdělávání

Výroba :

- Je zde stále nejefektivnějším oborem podnikání v případech potřebného - žádaného produktu, který má požadované parametry a kvalitu.
- Realizovaná výroba by byla schopná posílit koupěschopnost a vytvořit předpoklady pro rozvoj služeb./Při malé kupní síle služby skomírají./

Produkt :

- Potřebujeme produkovat produkty s vysokou přidanou hodnotou nebo podnikat v oborech napojených na prosperující sektory ekonomiky, ale s čistou technologií a v malém měřítku. Nezasahovat ničivě do kvality krajiny, která znamená atraktivnost pro cestovní ruch a volný čas. To neznamená konzervaci stávajícího stavu.

Politika zaměstnanosti:

- Je silně závislá na vnějších vlivech a předpokladech, obce cítí nutnost legislativních změn
- Obce a mikroregiony by měly dostat větší možnosti v oblasti podnikání

4.5. - Podpora rozvoje cestovního ruchu

- vybavenost území službami, návaznosti a propojenost
- posílení ubytovacích kapacit
- programová nabídka a propojení do kombinovaných produktů
- krátkodobá rekreace je rozhodující částí CR v oblasti
- rozšířit nabídku pobytových ploch ve volné přírodě, hrací plochy, piknikové areály apod.
- budovat střežená odstavná parkoviště pro hvězdicovitý a okružní pohyb v krajině - /zaparkuj a jeď na kole, na lyžích nebo běž atd./
- umožnit rozvoj areálů pro venkovní sporty včetně odstavných parkovacích ploch a základní vybavenosti pro kapacitu areálu.
- sezónní nabídka uměleckých pořadů a dílen,
- založení nových tradic do společenského života / někdy obnova starých tradic /
- propagace v různých úrovních

Služby pro cestovní ruch :

- Standard je nezbytný základ, příjemné zvláštnosti a dobrá zkušenost vede k popularitě a vytváří pozitivní dojem, který vede lidi k tomu, aby se vraceli.
- Modelovat služby pro klientelu z Mladé Boleslavi, je tam kupní síla a je tu kvalitní a rychlé dopravní připojení na časově krátkou dojížděku. Je tu šance realizovat krátkodobou rekreaci a relaxaci .

4.6. - Bydlení

- Obce jsou zaměřeny na malý počet nájemních bytů a na byty se službami pro seniory
- Obce napomáhají obnově stávajícího bytového fondu v soukromém vlastnictví
- Území MR má mimořádně vysoký podíl rekreačních objektů typu rekr. domek, které jsou v soukromém vlastnictví a převážně slouží pro individuální rekreaci vlastníků a jejich rodin a přátel. Je tu tendence k revitalizaci těchto objektů pro stálé bydlení. Tuto tendenci je potřeba podporovat. Je to potenciál, který může přímo nebo nepřímo řešit bytové potřeby mladých rodin.
- Pro stabilizaci mladých rodin je nutné otevřít programy pro výstavbu malých obecních bytů, které jednak umožní start novým mladým rodinám nebo pomohou umístit starší generaci, která uvolní mladým větší byty.

4.7. - Vzdělávání a aktivity volného času

Netradiční školství

Rozvíjet a posilovat, protože zkvalitňuje vzdělání a "produkuje" mladé lidi s citlivějším přístupem k přírodě, životnímu prostředí, společnosti, rodině.

- např. Waldorfské školství

Waldorfská škola působí delší dobu v Semilech. Chystá se otevření střední školy tohoto typu a již dnes škola přivádí mladé rodiny do Semil - přistěhovalce, kterým tak velmi záleží na typu výchovy jejich dětí, že jsou ochotny změnit své bydliště.

Je to banka pro budoucí pozitivní vývoj a novou kvalitu v lidských zdrojích. Je to příklad hodný následování.

Spolkové činnosti

Podporovat pěstování soudržnosti. Je to jedna z linií, kde jsou evropské peníze ve strukturálních fondech, které se otevřou za pár let i pro ČR.

Do této oblasti patří také tradiční spolkové činnosti: požární sbory, sportovní organizace a ochotnické divadlo.

Volný čas dětí a mládeže :

Největší péčí je potřeba věnovat práci s dětmi a mládeží.

- budovat klubovny pro mládež se zaměřením na zájmové činnosti
- nabízet zábavně vzdělávací programy
- rozšiřovat všestrannost dětí, jejich osobní kvality
- propojovat vzdělávací, sportovní a pohybové aktivity

4.8. - Péče o životní prostředí

- Zvyšovat povědomí kvality venkovského prostoru
- Snažit se o přiměřenost a stylový vzhled nové zástavby a podstatných rekonstrukcí stávající zástavby
- Rozvíjet nové formy urbanistického výrazu na základě tradičních prvků s novou obsahovou náplní
- Historickým a historizujícím prvkům v zástavbě i krajině poskytnout náležité uplatnění formou odstupu od nových a nesourodých záměrů
- Posilovat přírodní charakter vodních toků a doprovodné zeleně kolem toků, v sídlech a krajině mimo souvislé lesní plochy
- Vyhledávat nové způsoby využití krajiny s ekonomickým efektem, nedělat jen údržbu pro údržbu
- Upevňovat místní kvality v organických produktech, které se spotřebovávají v místě.
- Preferovat rozmanitost ve využívání ŽP a menší měřítko specializovaných činností.
- Systematicky pracovat s ochrannými prvky včetně technických úprav v krajině proti erozi půdy, přívalové vodě, bořivým větrům apod.

4.9. - Péče o lidský potenciál

Po období, kdy bylo mnoho lidí zaujato cestováním a vnějším poznáváním nastává čas vrátit se domů a poznávat to, co je nám nejbližší. Lidé se budou víc věnovat domácímu prostředí, péči o nejbližší okolí a sami o sebe.

Jsou nuceni převzít větší odpovědnost sami za sebe a také musí víc pracovat na sobě, aby byli úspěšní v životě

- dobré uplatnění bude mít ten, kdo bude pružně reagovat na změny
- zajistit maximálně otevřený přístup ke vzdělávání
- důraz na rekvalifikace a celoživotní vzdělávání
- důraz na zpracování informací
- rozvoj médií, umění a zábavy
- větší rozvoj řemesel
- vyšší poptávka po rukodělných produktech
- preference klidnějších činností, lidé budou vyžadovat větší klid
- preference pobytové rekreace a rehabilitace před intenzivním cestováním
- upřednostňování přírodních léčivých sil
- nové objevy a aplikace na úseku biologie, biologie se stane vůdčím oborem rozvoje
- programy pro prospěšné aktivity v oblasti využití volného času
- programy pro dobrovolné práce, uplatnění dobrovolníků
- rozvoj neziskových organizací

V. EKONOMICKÉ PŘEDPOKLADY PRO UPLATNĚNÍ ŽÁDOSTI O DOTOVÁNÍ PROJEKTŮ

Projekt mikroregionu je zpracováván s cílem otevřít cestu pro spolufinancování projektů důležitých pro obnovu venkovského mikroregionu a to jak z domácích zdrojů tak s podporou předstrukturálních a strukturálních fondů Evropské unie.

Dotiční tituly dostupné v ČR z programu obnovy venkova a oborových fondů se uplatňují již několik let a na tomto poli jsou zkušenosti a znalost podmínek pro přístup k dotacím.

V předstrukturálních fondech Evropské unie byl otevřen program Sapard. V přechodném období před přijetím ČR za řádného členu EU měl tento program sloužit především pro zavedení a nacvičení administrativních a procesních úkonů spojených s tokem peněz EU do vybraných projektů. Spolufinancování z EU bylo nadlepením vnitřní ekonomické situace a nesuplovalo finanční závazky státu nebo jiných subjektů.

Zásadní rozdíly v administrativě i v přístupu k finančním prostředkům si vynutí připravenost pro realizaci projektů v tom, že žadatel musí být schopen pokrýt celý náklad projektu ještě maximálně jeden rok po jeho dokončení, protože projekt přijatý administrativou EU k podpoře musí být realizován přesně v duchu žádosti, musí být dokončen, monitorován, zkontrolováno splnění předpokladů projektu a deklarovaných efektů. Projekt musí být zdokladován dle požadavků EU včetně finančních zpráv a závěrečné zprávy. Pokud je vše správně provedeno a realizaci EU schválí, pak teprve dojde k potvrzení profinancování z prostředků Evropské unie. Žadatel musí být vybaven vlastními prostředky nebo možnostmi potřebné prostředky úvěrovat.

Tyto postupy kladou mimořádnou náročnost na zajištění finančních prostředků, finanční plánování a finanční projekt. Podrobné podmínky pro žadatele v ekonomické oblasti se zpřesňují, ale platí, že je potřeba mít určitou vlastní finanční základnu a schopnost vzít si úvěr. Pro konkrétní projekty bude nutné v úrovni žádosti o přijetí projektu ke spolufinancování z prostředků programu EU doložit s náklady projektu zdroje financování, uvést zdroje financování pro druhy nákladů, jejich rozbor podle druhů, rozložení v čase, finanční bilance, cesty k vyrovnání bilance a pod., uvést vztahy financování mezi zúčastněnými subjekty nebo jinými navazující projekty.

To je při současném stavu obecních rozpočtů, investic a závazků často nepřekonatelnou bariérou. Mikroregion není v tomto směru homogenní a o prostředky z programů EU se nemohou ucházet všechny členské obce MR právě z důvodů ztíženého přístupu k úvěrům.

U ziskových projektů je potřeba uvést očekávané finanční výnosy. Pro projekty bude nutné precizní průběžné dokladování včetně finančních zpráv.

Na příklad u projektů Sapard se předpokládalo, že ziskové projekty mohou docílit maximálně 50% příspěvek s podílem EU ve výši 37,5% a ČR 12,5%, 50% nákladů hradil žadatel.

Neziskové projekty v programu Sapard mohly být z prostředků EU financovány do výše 75% celkových nákladů a 25% kryty z národních zdrojů ČR, avšak toto platilo pro priority pod gescí Ministerstva zemědělství.

Pro ziskové projekty s prioritami pod gescí Ministerstva pro místní rozvoj platila podpora spolufinancování jen do výše 50%.

Pro všechny předkládané projekty platí, že musí být v souladu s prioritami daného programu a případně i programu obnovy venkova ČR.

Všechny zdroje spolufinancování projektů jsou modelovány tak, že uchazeči nevzniká právní nárok na finanční plnění.

Pokud je projekt přijat ke spolufinancování, je nezbytné pečlivě dodržovat schválenou náplň projektu a administrativní, kontrolní a právní podmínky programu při realizaci projektu, aby nevznikly překážky pro čerpání podpory na straně uchazeče (žadatele). Je naprosto nezbytné, přesně splnit to, co bylo deklarováno v podaném a k podpoře přijatém projektu. Jinak hrozí, že pro nedodržení podmínek projektu nebude finanční podpora poskytnuta vůbec.

VI. VÝCHODISKA A RÁMCOVÁ TÉMATA PROJEKTŮ

Pro strategii rozvoje území je rozhodující lokalizace, potenciál území a vazby na vnější rámec.

Mikroregion Kozákov leží stranou od významných dopravních tepen. Nutně potřebuje kapacitní a kvalitní připojení na silnici I/35 Turnov – Jičín, která je součástí dálkové trasy SRN – Liberec – Turnov – Jičín – Hradec Králové – Ostrava nebo Brno, Vídeň. Další trasou je připojení na Turnov a do Liberce. Z Turnova již existuje rychlostní komunikace na Mladou Boleslav, Prahu a Liberec.

Silnice umožňuje snadnější tok zboží a lidí. Mikroregion má krásnou krajinu, která je obtížněji dopravně zvládnutelná.

Hodnota krajiny a kvalita krajinného prostředí jsou nejvýznamnější kvality prostoru mikroregionu. Péče o životní prostředí, kvalita venkovské zástavby a infrastruktura budou v popředí péče o mikroregion.

Pro stabilizaci mikroregionu a možný budoucí rozvoj jsou rozhodující ekonomické aktivity obyvatelstva. Mikroregion Kozákov sdružuje město Semily a dvě malé obce, které nemohou mít dostatečné vlastní finanční prostředky na velké investiční akce, proto sdružení umožní lepší předpoklady pro integraci a vzájemnou podporu. Tvorba společné strategie stabilizaci a rozvoje území zkvalitní přípravu projektů pro vyváženější územní rozvoj.

Území nemá kvalitní dopravní struktury a má nevyhovující dopravní obslužnost.

Nefunguje informační systém státu, ani obce (resp. statistické úřadů), nejsou k dispozici data o reálném stavu a vývoji v území na úrovni obce.

Nepracuje se systematicky se strategickým plánováním. Absence podpory podnikání neregeneruje nové investice se soudobými špičkovými technologiemi v oblasti výroby, která je na 1. místě v úspěšnosti podnikání. Hospodářská recese ničí další firmy.

Oblast obchodu je z rozhodujícího podílu obsazena zahraničními řetězci a Asiaty, zbylé segmenty trhu jsou velmi limitované.

Ve všech obcích mikroregionu je ztížené uplatnění mladých lidí, avšak podnikatelům chybí vysoce kvalifikovaní řemeslníci. Je velká disproporce mezi obsahovou a kvalitativní úrovní vzdělání mladých lidí, kteří by měli vstoupit do zaměstnání. Chybí správná motivace pro práci. Proto je velmi důležité reformovat přístupy ke vzdělání a systémy sociálního zabezpečení. V životě obcí mnohem více podporovat zájmové činnosti. Náplň volného času orientovat do prospěšných aktivit a celkově posilovat společenský život a sounáležitost obyvatel mikroregionu.

V obcích mikroregionu nejsou silné migrační tendence. Zřejmý je transfer nejspochopnější části mladé populace, který odpovídá přirozenému vývoji. Po dokončení vysokých škol zůstávají absolventi z důvodů profesní kariéry ve velkých městech, kde jsou vhodné příležitosti nebo odcházejí do zahraničí na zkušenou a málokdy se vrací do regionu. Podíl vysokoškoláků na úrovni 6% populace je velmi nízký. Stále přetrvává příliš vysoký podíl populace se základním nebo učňovským vzděláním. Velmi malé obce bez vybavenosti

stárnou rychleji, pokud mají mladé rodiny volbu, vyhledávají bydliště se školou v místě a opouštějí nejmenší obce.

Není rozhodující existence a udržitelnost základní školy, ale pracovní příležitosti v místě a vybavenost území pro podnikání zejména infrastruktura, bankovní a poštovní, celní služby v místě. Pokud se nepodaří udržet v území dostatečnou kupní sílu, dojde k migraci nejchudších složek na okraj nebo do blízkosti větších měst a osídlení venkovských lokalit bohatší vrstvou, která si při dojíždění za prací může dovolit bydlet v čistém venkovském prostředí.

Lidé jsou fixováni na vlastní domy a pozemky, proto je důležité podporovat možnosti zaměstnanosti v místě. Jak dokazují malé prosperující firmy, je to možné a výhodu mají zejména takové firmy, které produkují malé objemy produktu s velkým zhodnocením vstupů.

Ekonomické indikátory ve formě HDP na 1 obyvatele, hmotné investice a objemy průmyslové nebo zemědělské výroby, struktura zaměstnanosti jsou k dispozici jen ve vyšších územních strukturách statistických údajů (nejsou sledovány v obcích).

Nejvýznamnějším zdrojem příjmů je průmyslová výroba, služby a řemesla, stavebnictví. Proti republikovému průměru je ještě vysoký podíl zaměstnanosti v zemědělství. Potenciál rozvoje služeb se soustřeďuje do měst, ve venkovském prostředí mají šanci jen nové technologie napojené na informační nosiče.

Rozhodující budou schopnosti přístupů k informacím a možnostem mediální komunikace, které přináší výhody sledování a přibližování se progresivnímu vývoji, ale dávají i komerční příležitosti, motivace a možnosti vzdělávání. Proto se jeví téma rozvoje informatiky jako rozhodující.

Ekonomické aktivity na území mikroregionu jsou soustředěny do malých firem. Podpora malého a středního podnikání ze strany státu je v tomto regionu bezvýznamná, v úrovni méně než 3% z podpory poskytované v celé ČR.

Celkový trend zaměstnanosti bude snižovat množství pracovních příležitostí pro méně kvalifikované dělníky v průmyslu a úbytek pracovních míst v zemědělství.

Malé firmy jsou nositeli prosperity, proto je výhodné vytváření vhodného prostředí pro rozvoj malého a středního podnikání. Důležité je udržení funkčního zemědělství v krajině, aby se udržela kvalita a ekologická stabilita krajiny.

Prioritu má zkvalitňování dopravních struktur, včetně místních a logistika pohybu zboží a materiálů. V globalizačních vztazích v průmyslu, obchodu atd., dál přetrvává mnohonásobný pohyb polotovarů a zboží na velké vzdálenosti. Okolí důležitých silnic je vhodnou lokalizací pro distribuční firmy.

Mimořádná čistota životního prostředí a hezká a zajímavá krajina s atraktivitami jsou potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu.

V území je skrytý fond ubytování v objektech užívaných pro rodinnou rekreaci, které nejsou intenzivně využívány. Chybí marketingová koncepce rozvoje CR a zkvalitnění nabídky a služeb napojených na rozvoj CR. Pro rozvoj CR je významný domácí CR včetně denní návštěvnosti. Ten je závislý na kupní síle obyvatelstva. Kupní síla v regionu stále klesá a její posílení je dlouhodobou záležitostí, bez které nelze nastartovat prosperitu CR. Zahraniční klientela odpovídá většinou podstandardnímu vybavení území i zařízení a drží se na nízkopříjmové úrovni.

Pro rozvojové aktivity není území dobře vybaveno, na všechny, kdo se chtějí angažovat, čeká mnoho práce. Nejvýhodnější budou ty náměty a činnosti, které v místě vyrobený produkt budou také v místě úspěšně realizovat nebo najdou místo pro odbyt produktu v regionálním okruhu spotřebitelů.

Témata projektů:

1. Infrastruktura a logistika

- A. Silniční a cestní síť – výstavba, rekonstrukce, modernizace
- B. Budování a provoz datových a informačních sítí
- C. Tvorba rozvojových strategických dokumentů – včetně finančního řízení
- D. Rozvoj technické infrastruktury
- E. Podpora záchranných systémů a ochrany obyvatelstva
- F. Vznik výkonné složky pro uskutečňování projektů mikroregionu a jeho obyvatel

2. Ekonomický rozvoj

- A. Podpora rozvoje malých a středních firem
- B. Příprava pro umístění nových investic
- C. Rozvoj poradenství a asistenčních služeb pro ekonomický rozvoj
- D. Podpora inovací a vývoje nových oblastí podnikání
- E. Uvolňování přístupu ke zdrojům ekonomických informací

3. Rozvoj venkova a zemědělství

- A. Realizace programu obnovy venkova
- B. Zlepšení ekonomické struktury venkova
- C. Obnova venkovského prostředí, urbanizovaných ploch a krajiny
- D. Živý globální systém využití, regenerace a ochrany půdy
- E. Ekonomicky životaschopné zemědělství
- F. Marketing využití venkovského prostoru

4. Cestovní ruch

- A. Marketing cestovního ruchu
- B. Cílené budování infrastruktury pro rozvoj CR
- C. Rozšiřování aktivní sezóny CR
- D. Rozvoj a zkvalitňování služeb pro CR
- E. Tvorba nových produktů CR, obměna a oživení tradic

5. Životní prostředí

- A. Projekty na zajištění a ochranu zdrojů vody, zlepšení likvidace odpadních vod, péče o vodu v krajině
- B. Propagace a medializace úsporných technologií a opatření, která jsou založena na přirozených přírodních vazbách a nebo působí nerušivě na přírodní prostředí
- C. Naplňování vzdělávacích projektů na téma životní prostředí
- D. Podrobnější monitoring počasí, živelných událostí a stavu ŽP a budování ochrany před extrémními přírodními vlivy

6. Lidské zdroje

- A. Zkvalitňování vzdělávání, celoživotní programy
- B. Rozvoj společenských, sociálních a kulturních aktivit
- C. Spolupráce na programech zaměstnanosti
- D. Zdravotnická osvěta, sportovní a ozdravné programy
- E. Cílené projekty pro řešení potřeb bydlení
- F. Systematické řešení sociálních nerovnováhy
- G. Rozšiřování sociálních služeb a vazeb

Na základě projektu mikroregionu lze připravovat, v souladu s prioritami vyhlášených programů, realizační projekty, které mají šanci na spolufinancování z vnějších zdrojů.

Rozvoj spolupráce členů mikroregionu a integrace projektů umožní posílení pozice pro realizaci projektů a jejich úspěšnost.

Mikroregion Kozákov je v souladu se stanovami otevřený k přijímání dalších členů - obcí, a je připraven ke spolupráci s jinými subjekty. Může dojít i k rozšíření území mikroregionu nebo k navázání užší spolupráce se sousedními mikroregiony.

Projekt mikroregionu zůstává otevřeným dokumentem, podle vývoje a potřeb lze připojovat nové náměty, modelovat rozvojovou strategii a rozšířit náplň projektu na základě dohody členů mikroregionu.

Politický cíl :

Aspirace řídicí sféry = vlády ČR
= kraje

se musí co nejdříve ztotožnit s očekáváním obyvatel

pak je optimální šance na prosperitu území

Nové postoje :

Objektivizovat očekávání, nerozhodovat na základě neúplných informací a dojmů.

Hospodářský rozvoj se nejlépe podporuje tím, že se usilovně a rychle odstraňují překážky, které mu stojí v cestě.

Dělat vše pro to, aby spravované území bylo co nejpřitažlivější pro podnikatele.

V době recese se zpravidla nejedná o nové investice, ale o restrukturalizaci:

Investice do lidí - vzdělání, rekvalifikace

Rozvíjet malé a střední firmy

Začlenění do nadnárodních sítí

Inovace, nové produkty

Posilovat místní obchodní prostředí

Investice do území a využití půdy

Nezaměstnanost === klíčové je sledovat, kam směřují 16- ti letí,
korigovat směřování tam, kde je ekonomické uplatnění
a neustále motivovat k zaměstnanosti